

༠༧༧ / ༤༤ (༤) ར-༠༤

༡༡། །བཅན་ཕྱི་ལ་ཤོད་མེད་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་མི་མང་མཉམ་འབྲེལ་སྡེ་ཆེན་རྒྱལ་ལ་
འཕུལ་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཁག་གི་བསྐྱེད་འདེབས།

༡) རྩོད་སྟོན་གླེང་།

ཕྱི་ལ་བརྒྱུ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཙམ་ནས་ཆེན་རིག་དང་འཕུལ་ལས་ཀྱི་དར་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་བཟོ་ལས་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་ནས་བཟུང་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མང་གྱི་དང་། རྒྱ་
པར་བཟོ་པའི་གྲུ་ལ་རིམ་ལ་བཟུ་གཞིག་གཉེན་གཞིན་ཆེད་མཐོར་འཕེར་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་དེའི་ཁ་གཏད་དུ་དམར་
པོའི་རིང་ལུགས་དར་བྱེད་བྱུང་སྟེ་གྲུ་ལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་སོགས་འཆོ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་གཉེན་གཞིན་དང་བཟུ་
གཞིག་འགོག་སྐད་ཀྱིས་གཉེན་གཞིན་དང་བཟུ་གཞིག་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་བཅས་འཛམ་གླིང་གི་སྡེ་འགྲོ་ལམ་ཆེ་བ་
མ་ཅའི་རིང་ལུགས་དང་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་དུ་སྐྱོང་ནས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་
པར་རིམ་གྱིས་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་དང་གཉིས་སོགས་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཆོ་བ་དང་གཏོར་བཞིག་ཆབས་
ཆེ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཆེན་རིག་དང་འཕུལ་ལས་ཀྱི་དར་བྱེད་ཀྱི་དོས་འབྲས་ཡིན་པ་དང་། དེས་འཛམ་གླིང་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་ཁོག་གཉིས་སུ་གྱུས་ཏེ་གང་དམག་དང་འཐབ་ཅོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་འཛིགས་དང་པས་ཅན་
གྱི་བྱུང་བའི་འོག་ད་ལྟ་འདྲེ་སྡེ་འགྲོ་རྒྱལ་མཉམ་མཉམ་བཞིན་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཆར་ཕྱོགས་བསྐྱེད་དང་གང་དམག་གི་
འཐབ་ཅོད་ཆེས་མེད་ཅན་པར་སོང་པའི་ཆབ་ཏུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བཟུ་གཞིག་གྱི་དང་། རྒྱ་པར་གོ་ལ་གཅིག་བསྐྱར་
དང་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་དང་འཛིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་གསར་བ་
ཞིག་དར་བྱེད་འགྲོ་བཞིན་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་གནས།

འཛིག་ཉེན་ནང་དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དེ་དག་གི་སྐབས་འཕགས་མཆོག་གྱུར་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་བསེལ་
ཞུན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྡེ་འགྲོ་རྒྱལ་མཉམ་ཉི་འཆོ་བ་མེད་པའི་འཆོ་བས་བཟོ་ཞིང་འགྲོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་
མཁའ་ལྗོངས་ཞིང་བཟུ་གཞིག་མེད་པ། ཁོར་ཡུག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་མི་གཞོན་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སྟོན་ཆད་
ཞུན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་སལ་མོ་ཆེས་གན་རྒྱའི་བཞེད་དགོངས་དང་མཐུན་པའི་མཉམ་ལས་དང་
རོགས་རེས་ཀྱི་ལས་རྩལ་གནའ་རབས་ནས་སྟོན་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་མི་སྟོན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་བབས།

དང་། ལས་དོན་ནམས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱིས་ལག་བསྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་མང་དག་
 ཅིག་མ་གས་བདག་པོ་ནམས་ལ་ཁེ་ཕན་དང་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་མ་བྱུང་བའི་ཁར་གྱིང་གུན་དང་ཡོང་བསྟན་བྱུན་
 གལ་གྱི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ས་ཁྲལ་རེ་བྱུང་དུ་སྒྲེར་གྱི་ལས་རིགས་དང་བཟོ་ཆོང་ལ་འགོག་ཀྱིན་
 ལྟ་བུ་གྱུར་པའང་བྱུང་འདུག་པ་བཅས་མདོ་དོན་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་དགོས་དམིགས་ཇི་བཞིན་མ་འགྲུབ་པ་མང་
 བ་དང་། ལྷག་པར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ཆ་ཆོང་མ་གས་བདག་པོ་ནམས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་གིས་འཛིན་སྤྱོད་མ་
 བྱས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་སྐོག་གཞུང་བསྐྱོས་ལས་བྱེད་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་
 མཉམ་འབྲེལ་བདག་པོ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཉམ་འབྲེལ་ལས་དོན་ཐོག་མཉམ་བཞུགས་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་བཏང་འཛིན་
 རུས་པ་ཐོན་པ་ཡོང་དཀའ་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པས་སྐབས་
 བཅུ་གསུམ་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོ་སོར་ལས་འཆར་དང་སེམས་འཆབ་གསལ་བཤད་
 བྱས་པར། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་བཅས་བྱུང་བ་བཞིན་འཆེ་མེད་དཔལ་འཕྱོར་
 ལམ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གན་རྒྱུ་འབྱེད་དགོངས་དང་མཐུན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་མཉམ་
 ལས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་དཔོན་པོ་མའི་མཉམ་འབྲེལ་ནམས་ཉམས་པ་སོར་ཁྱད་དང་མཉམས་
 གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་འཛུགས་སྤྱི་བརྟན་ལུགས་འཕེར་ཡོང་བ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་ཆེད་ནང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་སུ་མཉམ་
 འབྲེལ་རོགས་སྐྱོར་ལྟེ་ཆེན་ཞིག་ཟུར་འཛུགས་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་གང་བྱུང་བྱས་བཞིན་པ་ཡིན།

༡) དམིགས་ཡུལ་ཆད་འཛིན།

བཅན་ཕྱི་ཤོད་མའི་གཞིས་སྒར་ཁག་གི་མཉམ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་གསལ་
 གསལ།

༡) མ་འོངས་པའི་ཤོད་ནི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་འཆེ་བ་མེད་པའི་བསྐྱེད་གནས་
 དང་། ཁོར་ཡུག་སྤངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལྟར། མ་འོངས་ཤོད་ཀྱི་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་
 ལམ་སྟོན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་མི་གནོད་པ། མ་ཅུའི་རིང་ལུགས་
 དང་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལམ། བག་མེད་འོངས་སྤྱོད་
 དང་གོ་ལ་གཅིག་བསྐྱར་གྱི་སྟོན་པ་ལ་གདོང་ལེན་དང་ཁ་གཏད་བྱུང་བའི་སྤྱོད་རྒྱུན་དང་མཐུན་པའི་
 གཞན་བརྟེན་མ་དགོས་པར་རང་མཁའ་ལྡང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་མཉམ་
 འབྲེལ་དང་མཉམ་ལས་རོགས་རེས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཞིག་དེས་པར་དུ་འཛུགས་དགོས། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་
 བཅན་ཕྱི་ཤོད་གནས་སྐབས་སུ་འོད་མེ་གཞིས་སྒར་སོ་སོའི་དཔོན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་འགུལ་འདི་དག་

འབྲེམས་ཆོང་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆགས་སྟེང་ཡོང་སྟངས་མཉམ་འབྲེལ་ཆང་མའི་བྱི་མཐུན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་(Fed-
eration of Cooperative Societies) བཀའ་གསལ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་ཉེ་ཆོང་བྱི་དང་། ཁྲད་པར་བྱེ་ཆོང་
ནང་འབྲེམས་ཀྱི་ཆ་འུན་ཆད་ལྡན་སྐབ་ཐབས་བྱ་རྒྱ་བཅས་སོ།

༡) བསྐྱལ་འདེབས།

གོང་གསལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་རིང་མིན་འགྲུབ་ཐབས་སུ་ད་ལྟ་ནས་གོམ་པ་རིམ་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཏུ་གཤམ་གནད་
ཆེ་བར་མཐོང་ཞིང་། ནང་སྤྱོད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱུ་སྒྲིལ་སྟེ་ཆོན་གྱིས་བར་སྐབས་མཉམ་འབྲེལ་ཁག་གི་ད་ལྟའི་
གནས་བབས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། ས་གནས་གང་འཆམས་སུ་མཉམ་འབྲེལ་འགན་འཛིན་ལྟན་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཆོག་མེས་མི་
ནམས་དང་གོ་བསྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་བསགས་པའི་ཉམས་སྒྲིལ་དང་། ཉེ་ཆར་བཀའ་བྲི་ནང་སྤྱོད་ཆེ་དང་མཉམ་
སྒྲིལ་གསུམ་སྐྱེད་ཆེ་ཁག་བཞིའི་ནང་ཆེད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྲུངས་སོ་སོའི་མཉམ་འབྲེལ་འགན་འཛིན་ཆོག་མེས་ནམས་
དང་གོ་བསྐྱར་བྱས་པའི་གྲུབ་དོན་དུ། མཉམ་འབྲེལ་ཁག་གིས་འཕལ་ཕྱར་ཇ་དག་གིས་ལག་བསྐྱར་བྱ་དགོས་ཀྱི་
དོན་གནད་མང་ཙམ་ཞིག་བསྐྱལ་འདེབས་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོར་སྒྲུབ་བྱུང་།

སྤྱིར་བཏང་མཉམ་འབྲེལ་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་རང་སྤྱོད་སྟེ་ཆོན་ཡིན་ལྟར། གཞུང་གིས་
ཐེ་བྱས་དང་། བཀོད་མངགས། ལམ་སྟོན་སོགས་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་མང་
གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཤམ་གནད་ཅིག་ཡིན་ནའང་། ད་བར་བཅན་བྱུང་བའི་མཉམ་འབྲེལ་
ཡོངས་ཚོགས་རང་གཞུང་གི་བཀོད་བྱས་བཏང་འཛིན་ལ་ཏ་ཅང་བཞེན་ཆ་བས་ཆེ་བའི་གོམས་
གཤམ་ངན་པ་ཞིག་འཇགས་འདུག་པར་བཞེན། ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱ་འཕེར་
བའི་རང་སྤྱོད་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་ཐབས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་གཤམ་གསལ་གཤམ་ཆེའི་དོན་གནད་ཁག་མཉམ་
འབྲེལ་ཆང་མས་འཕལ་དུ་ངེས་པར་ཐུག་བསྐྱར་དགོས་པའི་བསྐྱལ་འདེབས་ནན་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༢) ད་ལྟའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་གངས་འཁོར་དང་ལས་འཁོར་གནས་སྟངས་བཅས་ལ་ཞིབ་འཛུགས་དགོས་ངེས་ཅན་
གྱི་ལས་བྱེད་མ་གཏོགས་གཞན་མཐུ་བསྐྱེད་དགོས་རིགས་ལུགས་མཐུན་མཐུ་བསྐྱེད་གནང་ཐབས་དང་། ས་
མིག་སྟངས་པ་ཐོན་རིགས་ངེས་པར་བཀའ་སྟེ་མི་དགོས་པ་ནམས་མ་བཀའ་སྟེ་པར་ས་མིག་སྤྱིར་བསྐྱེད་གནང་གཤམ་

༡༣) ད་ལྟའི་ལས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྟངས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ཡུལ་ཐང་ལ་གཞིགས་པའི་ཐོགས་འབབ་
མཐུན་ཆེན་སོགས་སྤྱིར་སྤྱོད་ཐུབ་ཐབས་གནང་རྒྱུ་དང་། ལས་བྱེད་གསར་བསྐྱོད་དགོས་རིགས་མཉམ་
འབྲེལ་འཛིན་སྤྱོད་ཐོག་ཤེས་ཆད་ལྡན་པ་བསྐྱོད་ཐབས་དགོས་རྒྱུ།

སྟོན་འབྲས་རིན་འབབ་གཏན་འཁེབས་གནང་སྟེགས་ངེས་པར་དགོས་པ།

ད། ཤས་བདག་མང་ཚོགས་ནས་སྟོན་འབྲས་སྤུས་ཉེས་བྱས་པ་ཅིས་ལེན་སྐབས་མཉམ་འབྲེལ་འགན་ལྷན་ནས་
སྤངས་འཛིན་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྟོན་འབྲས་སྤུས་ཚད་ལྷགས་ཞན་དུ་འབྱེད་གནང་སྟེ་རིན་འབབ་མཐོ་དམའ་
དང་སྤུས་ཚད་ཏ་ཅང་ཞན་པའི་རིགས་ཐད་ཀར་སྤུས་ཉེས་མ་གནང་བར་ཆོང་བཅོལ་ཉར་རྒྱུའི་ལམ་སྟོན་གཏན་
འཁེབས་གནང་གྱུ།

ན། མཉམ་འབྲེལ་ནས་སོན་ལུད་གནང་སྟེགས་ཐད་ས་ཁིང་ཨེ་ཀར་གཅིག་ལ་འདེབས་ལས་སྟོན་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་
ལུང་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་ཆད་གཞི་ལས་མ་བཞུལ་བའི་གཏན་འཁེབས་ཐོག་རང་བསྐྱལ་ཨེ་ཀར་ཇི་ཡོད་ལ་
མ་གཏོགས་བཙོས་འབྲེམས་གནང་མི་དགོས་པ་གནང་གྱུ།

པ། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཡོང་བ་ལྡན་སྟོད་བསྟན་གནས་སྤངས་ལ་འགན་ལྷན་ནས་ཟླ་གསུམ་རེའི་མཆོམས་ཞིབ་བཤེར་
གྱིས་ཡོང་བ་ལྡན་དེ་མུར་སོར་འཛིན་མེད་པ་དགོས་གྱུ།

ཕ། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྤུས་འཁོར་ཁག་དགོས་ངེས་ལས་བཞུལ་བའི་ཤེད་སྟོད་མི་དགོས་པའི་སྤངས་འཛིན་ཞིབ་
ནན་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་གནང་གྱུ།

བ། ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་སྟོན་འབྲས་སྤུས་ཉེས་མ་དངུལ་ཁྱོན་འཁོར་ཇི་ཤེད་ལ་མི་མང་གི་དངུལ་བཅོལ་སྟེད་འབབ་
བམ་དངུལ་ཁང་གི་བྱ་རྒྱུ་ཇི་ཤེད་དུས་ཡུན་ལ་གཞིགས་པའི་ཅིས་བསྐྱོར་གྱིས་སྟོན་འབྲས་ཆོང་འབྲེལ་ཐོག་
ཅིས་འཁྱུར་གནང་དགོས།

མ། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྤེ་ཆན་མ་ལག་སོ་སོར་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་བསྐྱོར་རྒྱུ་མ་དངུལ་ཇི་དགོས་ཞིབ་འཇུག་གིས་
གཏན་འཁེབས་ཐོན་སྟེད་འབབ་འོས་འཆོམས་ཤིག་ཅིས་འཁྱུར་གནང་དགོས།

ཙ། མཉམ་འབྲེལ་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ནམས་ནས་སྤྱིར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་། ལྷག་
པར་ཁྲངས་སོ་སོའི་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་མཁོའི་སྤྱི་གཞི་ཁག་ལ་ཐུགས་སྤྲང་མུ་མཐུད་གནང་དགོས་
པ་དང་དེའི་སྟེད་རྒྱུ་མཁོའི་སྤྱི་གཞི་ཁག་ཤོད་བསྐྱར་གནང་དགོས།

ཙ། ཚོགས་ཆུང་བྱར་འཇུགས་ཀྱིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མ་ཤས་དངུལ་འབབ་ཆ་སྟོམས་ཐོག་སྤར་ཆ་ཇི་དགོས་གནང་
གྱུ།

ང། མཉམ་འབྲེལ་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ནས་མཉམ་འབྲེལ་མ་ལག་གི་ལོ་འཁོར་ལས་འཆར་དང་། ལས་
གཞི་ལག་བསྟར་གྱི་འཆར་གཞི། དེ་བཞིན་གཏོང་ཡོང་ཇི་ཤེད་ཞིབ་འཇུག་ངེས་འདོངས་ཀྱིས་ལོ་འཁོར་
སྟོན་ཅིས་བཀའ་འཁྲུལ་གཏོང་དགོས་ཐོག་ཞིབ་ཚགས་གང་ཐུབ་གནང་གྱུ།

མ། མཉམ་འབྲེལ་འགན་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་འམ། མཉམ་དུང་གིས་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲུལ་མེད་

